

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România şi străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 20.

REDAȚIA
se primește la administra-
ția. Prețul după tarif
și învoială.

Manuscrisele au să se în-
napoiește.

Care este prețul serviciilor de aliată?

Legături de prietenie mai mult sau mai puțin pronunțate au existat totdeauna între diferitele națiuni. Același interes materiale sau același pericol amenințator din partea altei puteri cu tendințe de cucerire, au prezidat încheierii alianțelor între state. Cunoaștem atâtea alianțe încheiate de aceste în decursul vremilor.

Alianțe într'un senz pozitiv, cu un fond mai larg și o ținută determinată au fost însă rezervate numai secolilor din urmă.

Diplomația statelor europene, cu o îngrijire meticuloasă a căutat totdeauna să echilibreze preponderanța unei sau altei puteri prin contrabalansarea puterilor interesate. Și aici, în forme nouă și cu un aparat special, diplomația își începe interesantul și caracteristicul ei rol.

Raporturi vechi de prietenie, legături de sânge, sau resentimentele marelui mase a națiunii: totul dispăre, este ignorat în fața diplomației, care în noua constelație a împrejurărilor caută să încheie alianță chiar și cu dușmanul de ieri al națiunii ce-o reprezintă.

Dar, dacă în politică sentimentul n'are nici o trecere ci numai interesul, atunci ori-ce națiune, care altele face servicii de aliată, este îndreptățită a se întreba: când și în ce fel vom încasa interesele după foarte grelele sarcini și însemnatele prestațiuni de aliată?

O scurtă examinare a unor momente politice ce le relevăm atât din sfera de acțiune a triplei alianțe, careia s'a atașat și România cât și din aceea a triplului acord, ne va încredința despre justetă și momentozitatea acestei întrebări.

Știm că după smulgerea coroanei imperiale de pe capul mândrei Franțe la 1871, Bismarck, cochetând cu Austria asemenea înfrântă cu câțiva ani înainte la Königgrätz, opri Rusia din triumfătorul ei drum spre Constantinopol și-o chemă la Berlin, unde

se țesu nefericitul tratat de același nume. Dictatura politică a Germaniei asupra Europei se începe, și ca să-i deie și mai mult aplomb, puse bazele triplei alianțe. Pe urmele acestei alianțe ne mai având a se teme de nimeni, Germania își construie în paguba Turciei rețeaua de căi ferate în Asia-mică, își estinse coloniile din Africa pe care le puse în legătură directă. Nu se mulțumi însă cu atâtea! Ignorând tratatul dela Algeiras încheiat între Franța și Spania în cauza regulării posesiunilor franceze din Maroc, prin teroare și amenințare cu război pretinse dela guvernul Republicii franceze, fără a fi jertfit vieța unui singur soldat german, o bogată compensație din teritoriul marocan cucerit cu valuri de sânge francez.

Și o obținut. Credem că este de ajuns să amintim numai atâtea din partea leului. Al doilea aliat dintre cele trei puteri, Austria, a urmat calea bătută de marele maestru și nu mai puțin practicată de ea însăși în decursul veacurilor. Donec alii bella gerant feix Austria nube...

Ea a fost cea dintâi care a călcat tratatul de Berlin — asemenea sub toate rapoartele legii de naționalitate dela noi — anectând Bosnia și Herțegovina.

Austria și-a încasat deci de fapt încă o bună parte din interesele la cari a contat ca factor al Triplei.

Pe Italia nici n'o mai întrebăm! Ea a văzut, care este propria misiune a Salvatoarei păcii europene.

Estinsul continent tripolitan ademenit de valurile Mediteranei își pleacă capul noului său stăpân.

Scoțând la evidență aceste intrate din bilanțul Triplei alianțe, care preste tot în timpul de 43 de ani ai dictaturii germane se încheie cu un incasso atât de frumos, ne întrebăm: noi Românii ca frați ai României aliate, și însași România ce a încasat pe urma aderării la politica Triplei alianțe?

Cercat-au cercurile normative din Viena să determine factorii competenți din regatul nostru a-și schimba din atitudinea ostilă față

de noi? Ori suntem și noi condamnați la soarta peștilor mici, cari au să servească de nutreământ celor mari și puternici?

Dar cari sunt avantajile României? O să se mulțumească ea cu complimentele conducătorilor Triplei, că în marea lumei slave constituie un element de ordine, o apreciată cheazășie pentru pacea Europei, ce în locul dintâi o calcă însăși Triplea alianță?

Ei! cu încasare de laude și aprobare de conduită înțeleaptă din partea celor mari se pot mulțumi astăzi numai nebunii, popoarele inconștii de valoarea lor.

Din toate fazele războiului balcanic bărbații de stat ai României s'au putut convinge nu numai odată, că diplomația imperiului austriac față de România, ca aliată a sa, a jucat un rol de duplicitate. Chiar acestui rol să poate atribui trăgănarea pertractărilor în cauza implicării modestelor pretenziuni ale regatului român față de Bulgaria și ținuta ostilă a acesteia.

Această credință, pe lângă alte fapte incontestabile, ne-o sugerează și convorbirea prezidentului Sborniei Danew, care în prezența a doi secretari ce-l însoțeau în drumul său din Paris s'a pronunțat astfel cătră un redactor al ziarului „Neue Fr. Presse“ dela 5 Februarie: „N'am să adaug nimic la cuvintele ce le-am spus colegului D-Voastră din Paris. Un lucru însă vreau să observ, că ținuta Austro-Ungariei în tot timpul războiului ne-a satisfăcut pe deplin. Înfeleg politica Austro-Ungariei, care stă cu România în cele mai intime relații, dar spre marea noastră mulțumire trebuie să constat, că Austria a influențat în sens moderat asupra pretenziunilor României. Vă rog spuneți expres ziarului D-Voastră că contăm și pe mai departe la sprijinul Austro-Ungariei, în caz că în soluția diferendului dintre noi și România s'ar mai ivi greutăți“.

Chiar fără a mai cunoaște și alte momente din altele diplomației Austro-ungare în chestia pretențiilor României, alure, dealtfel prea bine cunoscute și descoperite la timp de excelentul diplomat dl Tache Ionescu, numai aceste afir-

mațiuni ale prezidentului Danew sunt de ajuns spre a ne convinge despre politica de duplicitate.

Când constatăm aceste, spontan ne impune ținuta rezolută, energică și deschisă a triplului acord în susținerea și apărarea intereselor aliatelor state balcanice și în deosebi ale Bulgariei.

Bărbați de stat, politicieni, oameni de știință și presa națiunilor triplului acord toți și-au depus cuvântul, energiile și intervenția în balansa intereselor statelor balcanice aliate. Ne-am convins și noi Românii de aici și încă și mai mult frații noștri din regat cum știe apăra tripla entantă interesele aliatelor sale.

În cât ne privește pe noi, din alianța României cu cele trei puteri, ne-am tras deja de mult încheierile. În interesul fraților noștri din regat politicește ne-am resemnat. Ei au să-și îndrume politica după interesele lor de stat și noi nu le-o turburăm prin nimic.

Avem însă încredințarea, că ratificându-se în congresul european stările create pe urma acestui război, din care, ca părtași ai triplei alianțe, prea puține interese vor încasa din capitalul depus, vor ști cum să se orienteze pentru apropiatul viitor...

Chestia balcanică și adevă, a stăpânirii Constantinopolului încă nu s'a finit. Ea se va relua în altă ediție, unde nu va mai fi vorba de înșelătoare stereotipică expresie diplomatică: localizare de război, ci de război european stând față în față rasa germană numărând 90 milioane față de cea slavă, sporită în urma acestui război, la 150 mil.

Ag.

Consiliu ministerial comun. Pe Duminecă este proiectat un consiliu ministerial comun, în Viena. În consiliu se vor discuta chestiuni comune economice și financiare și chestiuni privitoare la delegațiuni.

Limba oficială în Bosnia. Din Seraievo se scrie, că proiectul guvernului despre limba oficială a fost respins de cătră toate partidele. Populațiunea

cere, ca în oficii să fie obligătoare limba sârbo-croată, cum și în serviciul căilor ferate.

Partidele politice au hotărât, că fără considerare la confesiune, să trimită două deputațiuni la Viena și Budapesta, cari vor expune dorințele și cererile locuitorilor din Bosnia. Deputațiunile pleacă probabil mâine.

Viceprezident al camerei. În locul fostului viceprezident al camerei, Janke-vich, numit secretar de stat, va fi ales contele László István, sfânt din Ardeal.

Consiliul de miniștri român ocupându-se cu repartitia excedentului bugetar al exercițiului 1911-1912, l'a deslinat aproape în întregime pentru acoperirea creditelor acordate armatei în actuala sesiune parlamentară. Acel excedent a fost, după cum se știe, de 110 milioane.

Flota aeriană rusă. Cunoscutul scriitor militar Leo Littmann publică într-un ziar vienez un articol asupra flotei aeriene a Rusiei. Acest scriitor a mai publicat un articol într-un ziar berliner, spunând că flota franceză constituie un pericol permanent pentru Germania.

În ce privește flota aeriană rusă, autorul spune, că Rusia întocmai ca Franța, se pregătește în cel mai mare secret și că comandamentul armatei rusești a și pregătit planul privitor pentru un atac contra Austriei. Planul de război al Rusiei este, ca în cazul unui război, flota aeriană rusă să pătrundă în Galizia, Ungaria de nord și Moravia și în cel mai scurt timp să distrugă toate podurile, gările și stabilimentele armatei. În cazul unui asemenea atac armata austriacă va deveni în imposibilitate de a întreprinde vre-o acțiune cu succes.

Rusia în cazul unui război va proceda întocmai ca Franța, își va pune în mișcare deodată și cu cea mai mare repeziune mai multe sute de aeroplane. Rusia în ultimul timp a adus sacrificii enorme pentru dezvoltarea aviației militare. Dela 1900 până la 1911 s-au cheltuit în acest scop 2 milioane și jum. ruble și acum s-au votat încă două milioane și jumătate. Anul trecut Rusia a cumpărat 90 aeroplane. Pe câmpul de aviație dela Sevastopol 93 ofițeri au primit brevetul de pilot.

Littman a cules date interesante asupra pregătirilor secrete ale Rusiei.

Pena.

— Din viața Atomanilor —

De sub platanul vechiu, umbrind aproape jumătatea medeanului, Pena se uită la clopotnița bisericii; se isprăvise tocmai de curând, și avea „sus“ ca un larg ochiu deschis.

»Hm... făcu el mirat. Asta pentru ce?«

— Pentru ceasornic, lămurii unul. Au să pue un ceasornic.

— Ceasornic? Ceasornic? repetă Pena, strâmbând din buze. Și plecă repede, bonbănind într'una: »Auzi vorbă, ceasornic... auzi vorbă!...«

Ciudat om Pena. Avea el ce avea cu ceasornicele; poate fiindcă nu prețuia timpul. Și de ce l-ar fi prețuit? Că, era zi ori noapte, prâns ori seară — pentru el tot una. De lucrat n'avea să lucreze. Pe vremuri, e drept, fusese cloban, și acumă ci-că era potcovar; dar, în loc să potcovească, mai mult tumba după potcove...

Cum da soarele își arăta și el capul mare, bălău, sub fesul de cărmăz; și domol, cu bățul adus la capăt în formă de cârlig, într'un fel de palton cafeniu, ne mai schimbat de ani și ani, căzându-i până la genunchi, și din care ieșeau ciorapii albi, pornea o călătorie lungă-lungă — de câți-va pași, în jurul platanului. Mai sta pe laviță, se mai scula, și uneori se oprea locu-

lui pe gânduri, măsurând depărtarea. Simțea că o mare problemă se frământă în mintea lui: să meargă ori să nu meargă?! În sfârșit hotărârea era luată; putea să înainteze și până la marginea medeanului. Aci trecea pe dinaintea prăvăliilor în șir; și avea chiar bunătața să arunce și câte o vorbă celor dinăuntru:

»Ei, ce mai, ce mai?«

Și tot umblând astfel, unde nu da față și cu alți peripatetici; veneau din mai multe părți ca niște corăbii rătăcite, ancorând o vreme. De sănătate nu se'ntrebau. Erau siguri despre asta întrau deadreptul în dezbateri, cari potrivit cu însemnătatea lor, erau și duse cu taină, numai în figuri și simboale adânci, de-ți trebuia minte, nu șagă, să le prinzi de rost. Auzeau mai ales, fără să te poți dumeri, două lucruri — venind și revenind îndrăcit de enigmatice: fesul și fustanela. Se încingea între aste două o goană de moarte — care pe care; aci fesul, aci fustanela; când fustanela în urmă, când fesul după fustanelă; dar la sfârșit tot fustanela mai voinică, fugea de să-i meargă peteci, fălfăind slab, și mai slab, până ce pieria cu totul sub încheierea plină de înțelepciune a lui Pena:

»Aș poruncește Evropea — Evropea știe mai bine.«

Dar fiecare din acești diplomați avea câte ceva deosebit prin care își asigurase faima: unul tușea de cre-

deai că tună; altul o lua de mai multe ori spre casă, și când se întorcea:

— Unde erai, Cola?

— Ia, mi-am stămpărat foamea cu vre-o sută de imbucături.

Cât despre Pena, știm de ce își legase numele.

Pica lui pe clasornice pare să fi crescut și din următoarea împrejurare. Într'o zi ce-i veni lui Cola — pe semne cu gândul la suta de imbucături, să întrebe:

— Cât o fi ora?!

— Patru și un sfert, zise unul.

Pena se întoarse de odată, urându-și obrazul, parcă ar fi mușcat dintr'o nucă verde:

»Patru și un sfert, paatru și un sfer. ... Spune patru ori spune cincil Oore — da' sferuri și jumătăți... Ce sunt sferurile și jumătățile?«

De atunci cum apărea în medean, oamenii din prăvălii, cărora se vede le ardea prea mult de lucru, începeau să-și facă semne și să strige cât îi lua gura:

— Patru și un sfert...

— Și douăzeci și trei de minute!

— Douăzeci și trei de minute și două secunde...

— Și două secunde și jumătate...

Că Pena — cât'era el de flosot, se simțea cuprins de călduri neplăcute; că nu-i rămânea, lui seninătatea trebu-

itoare, pentru a ține cumpăna Evropei în controversa dintre fes și fustanelă, e sigur; și mai era însă acum și pustia ceea de borbă în zidul clopotniței, care-i stă mereu ca un paiu în ochi.

»Auzi vorbă, ceasornic... Parcă n'am trăit eu și fără... Că te scoli dimineața, și răsare soarele, și crește — de un cot, de doi coti, și te uiți și la umbră cum se mută pe munți... și haide-haide, haide-haide ajunge la răsruuci; atunci știi că i prânzul; și iarăș apoi, se mișcă soarele, se mișcă și umbra, și merge înainte, și merge... și vine seara, și iese luceafărul, și iese cloșca cu puii...«

Decât, cine să-l asculte? În satul acela retras, aruncat printre coaste ca de o furtună, unde rar de mai sosea câte o știre, aducerea unui ceasornic din Odesa era ceva de nelnicpuit.

Toți visau numai ceasornic, adormeau și se trezeau cu mintea la ceasornic, și până târziu noaptea sfături după sfături aveau loc sub mărturia platanului, aidoma ca niște consilii de stat. Numai ce auzeau pe unul cătră secretar:

»la scoate cărpa! — așa numeau hârtia cu mostre de ceasornice. Și cărpa era soasă, și pe cărpa mai multe degete prindeau să umble, oprindu-se pe un rotocol negru:

— Ca ista-i al nostru...

— Și cât de mare?

— Ce, nu vezi?

— Bine, văd eu, dar aici — aici e cât o pecete, atâtea o fi și al nostru?

— Ba al nostru-i cât o tipsie.

— Așa daa, cât o tipsie... Și ce bine că l-am comandat la Odesa! Toarnă Ru-i! Aia niște clopote... Am văzut eu unul la Sfântul-Munte: ce mai clopot! Să tragi hora sub el...

Și n'ai tras hora? Se amesteca deodată, Pena. Minte de găină! Auzi vorbă...

Și una-două începea să-și ție logosul, care ajunsese de pomină, în gura tuturor. Vorbea el, și ceilalți repe-tau într'un răs:

«Că te scoli dimineața...»

— Te scoli, Pena.

— Și răsare soarele...

— Răsare, Pena.

— Și crește...

— Și crește, Pena, și haide-haide, Pena, haide-haide...»

După această ocolire, consiliul mergea înainte.

Unul voia să știe, dacă ceasornicul are să bată numai oarele, nu și jumătățile, și cât de tare:

— Că bine voi, dar păstorii dela stână au să-l audă?

— Când o fi liniște, da...

— Și când n'o fi liniște?!

— Cum să nu fie, răspundea Pena

Auzi vorbă. Apoi cum vine ceasornic-

Anume flota aeriană a Rusiei se află la granița austriacă în spre Galizia, de unde rezultă clar care este intenția imperiului rus.

Acest articol face mare senzație.

Conferența la Paris. Intre guvernele marilor puteri s'a stabilit o înțelegere pentru a se ține la Paris o conferență internațională. Problema conferenței este să împartă proporțional datoria de stat a Turciei între Turcia și statele Balcanice cuceritoare.

Conferența se va întruni încă în luna aceasta. Președintele va fi Jomard, ministrul de externe al Franței.

Congresul delegațiilor colonilor albaneze. La 1 Martie se va ține la Trieste congresul delegațiilor tuturor colonilor albaneze din Europa, Egipt și America.

Diferendul româno-bulgar.

Diferendul româno-bulgar a intrat în o nouă fază. Tratatul care a început de câteva zile la Sofia, se fac acum cu concursul binevoitor al puterilor triplei alianțe, cari la recercarea României au primit să intervină.

Rezultatul acestei intervențiuni, dela care se așteaptă o grabnică rezolvire a conflictului, pare din nou a întârzia, de oarece Bulgarii continuă politica lor de trădare.

De sine înțeles, că politica aceasta de trădare produce pe zi ce merge o agitație tot mai mare în opinia publică a României, ba chiar și în cercurile conducătoare.

O telegramă din Berlin spune, că puterile triplei alianțe s'ar fi intervenit la Sofia în sensul, că Bulgaria să cedeze României împrejurimile orașului Silistra, fără Silistra, și să distrugă forturile orașului.

Această știre o desminte însă următoarea telegramă mai nouă sosită din București la Berlin :

Guvernul român s-a săturat de atâta trădare și diferendul româno-bulgar a ajuns într'un

stadiu decisiv. România pretinde Silistra și o fâșie de pe coasta mării până la Balic. Din aceste pretențiuni nu cedează cu nici un preț. Din București a plecat la Sofia un curier special, cu instrucții hotărâte la adresa prințului Ghica, plenipotențiarul României, care este îndrumat să grăbească soluția diferendului și să nu mai acorde nici o trădare. România e convinsă, că marile puteri vor aproba procedura ei.

În același timp ziarul „Seara“, pe baza unor informațiuni autentice, scrie următoarele despre noua fază a tratativilor :

Diplomația bulgară pare că nu vrea să înțeleagă că am făcut dovada unei prea mari răbdări, supunându-ne cu înțelepciune la toate trăgănelile intenționate ale d-lui Danef. Înțelepciunea noastră pare că este însă considerată drept altceva de către bulgari. Altcum nu s'ar înțelege noua încercare de trădare prin plecarea d-lui Danef dela Sofia, tocmai în momentul când tratativele cu noi cereau o grabnică rezolvare. Faptul că un alt plenipotențiar, d-l Sarafoff, a fost lăsat să continue aceste tratative nu e o scuză. D-l Danef era în cunoștință cu tot mersul diferendului nostru, pe când d-l Sarafoff va trebui inițiat dela început. Telegramele din urmă ne și vestesc acest lucru.

Dar, această nouă încercare de prelungire nu va avea succes, căci guvernul român e hotărât să termine cât mai curând în această chestiune care a enervat opinia publică până în cel mai înalt grad. Ultima fază a intervenției pe lângă puterile triplei alianțe, e o dovadă a acestei hotărâri.

În urma acestei intervenții, România nu va avea de urmat decât o singură linie: Ori Bulgarii înțeleg legitimitatea pretențiilor ei, acordând ceea ce cere și atunci buna înțelegere va domni; ori vor nesocoti dorințele noastre și atunci calea armelor va hotărî asupra drepturilor noastre.

Din această dilemă nu se poate eși.

Greva generală în Belgia. Partidul social-democrat din Belgia a proclamat greva generală, începând cu ziua de azi, 14 l. c. orele 12 din zi.

Greva a fost proclamată de către adunarea Alianței naționale a muncitorilor. La adunare au participat bărbații de încredere din fiecare cerc și din fiecare sindicat. Apelul partidului social-democrat e foarte moderat, ceea-că a făcut o impresie foarte bună în burghezime, care simpatizează cu mișcarea.

În apel se accentuează, că greva generală nu e îndreptată contra patronilor, având caracter pur politic și cu

rit și mai întârziat; cumplit de întârziat pentru alții.

Iar lui Pena i se părea, că „nu mai încetează, neîntrerupt : dang-dang . . . Se ascunde în casă, închise ferestrele auzai, stând cu mintea la ceasornic, toate lucrurile arătau ca niște cadrane și oriunde se întorcea : dang-dang . . . Și noaptea și ziua, și pe senin și pe urât; că poți opri gura omului — țărâna o astupă și tace gura omului, dar gura timpului...

Pena văzu că nu-i chip. Și eși; se arătă iar în medean. Acum însă nu mai râdea. Călcă foarte grav.

«Pena! la stați că vine Pena. . . » șoptiră oamenii sub platan; iar ceasornicul parcă într'adins : dang-dang...

Pena ridică pumnii : «Sună, sună! Până când?..» Și era să continue, însă de jur-împrejur curesc hohotiri sgomotoase; și atunci mai stăpânindu-se :

«Pentru voi! Dar pentru mine... N'am trăit eu și fără ? Că te scoli dimineața...

— Te scoli, Pena. — Și răsare soarele... — Răsare, Pena. — Și crește... — Și crește, Pena, și haide haide, Pena, haide-haide...»

M. Beza.

considerare la aceasta muncitorii în termenul de abdicere.

Școlul principal al grevei este eluptarea celui mai extins drept electoral.

Războiul balcanic.

Cine sunt învingătorii ?!

Dăm știrile de mai jos fără nici un comentariu :

Bulgarii învingători.

Dimotica, 13 Feb. Cartierul general bulgar publică următorul comunicat :

Știrile din Constantinopol, cari verbesc despre învingeri turcești, s'au publicat pentru a duce în răstăcire opinia publică europeană. Adevărul este următorul :

Bulgarii au bătut în 4 Februarie armata turcească din Gallipoli în partea sudică a râului Kavak. Turcii s'au retras cu mari pierderi în forturile dela Bulair. — În 8 Feb. șase coloane bulgare au atacat din nou trupele turcești la Bulair. S'a dat un asalt cu baloneta asupra redutelor turcești, al cărui rezultat au fost 6000 cadavre turcești, cari zăceau pe câmpul de luptă.

Toate încercările de a debarca trupe turcești pe coastele Mării negre și a mării Marmara au rămas zadarnice, trupele turcești fiind respinse cu baloneta și vaporarele lor și lăsând pe teren 1000 morți și răniți. 500 Turci au fost prinși. Turcii n'au putut debarca trupe nici la Rodosto, nici la Silivri și nici la Mirfio.

Bombardarea Adrianopolului continuă cu succes, trupele bulgare înaintază sistematic.

Retragerea trupelor bulgare la Coatalgea este urmarea planului de războiu al comandei trupelor aliate.

Sofia, 13 Feb. Din cartierul general se anunță : Bombardarea Adrianopolului continuă. În 10 și 11 Feb. am respins eșirile trupelor din Adrianopol. Cu acest prilej dușmanul a pierdut mai mult de o mie de oameni. Coasta mării Marmara dela Silivri până la Bulair este în mâinile noastre.

Turcii învingători.

Paris, 13 Feb. Correspondentul ziarului „Excelsior“ anunță din Constantinopol :

Enver-bey a debarcat cu succes în portul Ereğli (marea Marmara) în fruntea unei armate de 60.000 soldați de diferite arme. Trupele bulgare au atacat armata turcească în decursul debarării, dar vasele de război turcești au respins atacul și au debarcat întreaga armată. Bulgarii s'au retras din linia ocupată de unghiul râului Ergens și de ieri începând decurge pe întreaga linie o luptă generală. Trupele lui Enver-bey înaintează cu succes și după știrile sosită până acum din Constantinopol, Bulgarii sunt în plină retragere.

Constantinopol, 13 Feb. Începând de luni la Clorlu și Kesan se dau necontenit lupte. În noaptea de luni spre Marți vase de războiu turcești au bombardat Silivri. În localitățile din fața liniei dela Coatalgea, ocupate de Turci, s'a reorganizat administrația turcească.

Belgrad, 15 Feb. Ministerul de războiu sârb a primit din Dimotica o telegramă, în care se cer grăbnice ajutoare de trupe pentru Adrianopol. Guvernul Sârbiei a hotărât să trimită o nouă armată de 24.000 oameni la Adrianopol.

Ziarele naționaliste atacă vehement Bulgaria și cer guvernului Fascii să se retragă, dacă nu știe să facă o politică sârbească.

Cattaro 13 Febr. Spiritele în Cetinje sunt foarte deprimate, deoarece asediul orașului Scutari e zadarnic. Jertfele în vieți de oameni nu stau în nici un raport cu succesele mici obținute. Toate spitalele gem de răniți. Numărul morților e grozav. Se spune că în ultimele lupte au căzut 3500 muntenegreni și sârbi. Regele Nichita își teme tronul, căci soartea dinastiei depinde dela soartea orașului Scutari. Dacă Murtenegru nu va căpața Scutari, va izbucni o revoltă contra dinastiei. Se spune, că regele Nichita a scris Ța-

rului să lucre intracolo, ca orașul Scutari să fie cedat Muntenegrului. Pe lângă toate aceste micul regat se luptă cu cele mai mari greutateți financiare.

Constantinopol. 13 Febr. Consiliul de miniștri turc, ținut luni, a fost foarte agitat. Mahmud Seffket, la sfatul Puterilor mari, s'a întrepus pentru finalizarea tratativilor de pace în sensul, ca Turcia să cedeze. Cei alți miniștrii au fost contra acestei propuneri și au pledat pentru continuarea războiului până la ultima picătură. Pentru a ajunge la bani, ministrul de interne a propus să se încaseze dări noi dela cei mai bogați locuitori din vilaetele Aziei mici. De încheiere s'a hotărât, ținându-se cont de propunerea marelui vizir, să fie trimis Hakkî-pașa în centrele europene, ca în mod neoficial să soneze părerile puterilor mari.

În jurul proiectului electoral.

Comisiunea pentru discuția proiectului lui Lukács a primit în ședința de ieri proiectul în general și acum va urma discuția în special, pe paragraf.

Eri, la încheierea discuției a vorbit și primministrul Lukács, reflectând la vorbitorii de până ac De modificări n-a amintit Lukács. Aceste se vor face cunoscute în discuția specială.

Comisiunea.

Ca întregire la raportul nostru de ieri amintim, că în ședința de alaltăieri a vorbit și deputatul sas Schuller, din punct de vedere săsesc. El crede că censul minimal în Ardeal să fie 30 cor. Censul de 20 cor. cum e contemplant, scăderea analfabeților, sporirea absolvenților de 6 clase populare — toate aceste amenință numărul proporțional al Sașilor. Core reducerea termenului de etate la 24 sau 26 de ani pentru absolvenții de școale medii, ca bază la cens află că e mai bine a se lua darea, e contra a se da vot analfabeților.

În ședința de alaltăieri au mai vorbit Sándor Iános și Issekutz. Acesta din urmă cere, ca să se întregască actuala lege cu dispoziții noi, deoarece opoziția de prezent să țină de la desbateri.

În ședința de ieri au vorbit mai mulți, accentuând aproape fiecare pericolul de care e amenințat maghiarismul, cu deosebire în Ardeal. Începutul l-a făcut Varga Gábor, care a zis că e îngrijat de viitorul poporului maghiar, mai cu seamă în Ardeal. În urmă exclamă cu emfaz : »Nu e permis a învesti cu drepturi pe acela, cari sunt dușmanii patriei!«

Dep. Meleer susține punctul de vedere săsesc, sprijinind părerile dezvoltate de Schuller.

La sfârșitul ședinței a vorbit primministrul Lukács, reflectând la anteriorbitorii. Cu aceasta discuția generală s'a închis.

Contra guvernului.

Duminecă se vor ține adunări populare spre a protesta contra proiectului electoral : în Solnoc și Budafok. În 23 Febr. c. aranjează o adunare în Érsekujvár partidul creștin-social, în favorul sufragiului universal. La adunare va lua parte și deputatul Giessenwein. Comitetul executiv al reuniunii regnicolare pentru dreptul electoral a ținut aseară o ședință în care s'au luat măsuri pentru aranjarea marelui meeting de protestare, ce se va ține în curând în Budapesta.

Greva.

În Dévaványa s-a ținut Duminecă o mare adunare populară. După mai multe discursuri, prin cari s'a criticat proiectul lui Lukács, adunarea a declarat unanimitate, că aderează la greva în masă.

Reprezentanța orașului Pešta nouă a votat 2500 cor. pentru nutrirea copiilor greviști în cazul că se va face greva

De-ale Sașilor.

În chestia demisiei deputatului Neugeboren ni se comunică din Sibiu, că eri s'a întrunit acolo comitetul cercual săsesc, luând următoarea hotărâre :

»Comitetul cercual săsesc sibilian e de părere, că motivele, cari l-au determinat pe dl deputat Neugeboren să-și depună mandatul, nu sunt plauzibile. Comitetul cercual are convingerea, că atitudinea d-lui deputat față de comitetul cercual și — după cum crede — și față de alegătorii săi, nu s'a schimbat și că prin urmare dl deputat nu are motive să-și depună mandatul.«

După știri din Budapesta deputații sași au intervenit la contele Tisza, ca deocamdată să nu ia act de demisiunea dep. Neugeboren până la sosirea avizului comitetului cercual sibilian. Dată fiind acum hotărârea acestui comitet, dep. Neugeboren își va retrage probabil demisiunea, dacă nu cumva alegătorii săi vor fi de altă părere, ca cea a comitetului cercual.

Zilele trecute și-a ținut în Coahln deputatul Dr. E. Dahinten dorea de seamă, în care a motivat, pe baza statisticilor recente, punctul de vedere al deputaților Sași față de reforma electorală a guvernului Lukács, conchizând că dispozițiunile proiectului sunt defavorabile Sașilor.

S'a declarat contra introducerii votului universal și a adus ca exemplu comitatul Bistrița-Năsăud. În acest comitat, dacă s'ar introduce votul universal egal pentru bărbați, numărul alegătorilor s'ar urca dela 3007 la 32.296.

Maghiarii ar scade dela 566=18.8%, la 2403 alegători = 7.4%, Sașii dela 1527=50.8%, la 6767 aleg. = 21%, pe când Românii s'ar urca dela 911 alegători = 30.3%, la 22.146 alegători = 68.8%.

Exemplul acesta a produs o panică atât de strașnică între cei 300 alegători sași prezenți, încât au aprobat din mâni și din picioare politica ostilă a deputaților sași contra introducerii votului universal. Sp.

Protocolul încheiat la Londra

Ziarul semioficios rusesc »Bjesc« publică textul protocolului încheiat la Londra între delegatul Danew și ministrul Mișu, care este de următorul cuprins :

Delegatul României Mișu devoață în numele guvernului român cauzele de ordin strategic, pe baza cărora România preține teritoriul dela Silistra împreună cu orașul până la Balic.

Urmează contrapropunerile Bulgariei, formulate de delegatul Danew, cari constau din următoarele 9 puncte :

- 1. Bulgaria menține Silistra pentru sine, e gata însă să dărâme toate întăriturile.
2. Rectificarea graniței s'o execute e comisiune mixtă.
3. Bulgaria cedează României douăzeci sate bulgare.
4. România poate să ridice de-a lungul graniței bulgare întărituri, iar Bulgaria renunță de bună voie la acest drept.
5. Bulgaria cedează României pe coasta Mării negre o fâșie de o lungime de 5-6 chilometri până la Mangalia.
6. Toți cuțo-vlahii, cari din timpuri mai vechi sau acum din nou au devenit supuși bulgari, vor primi autonomie bisericească școlară.
7. România poate să construiască la oricare punct al Dunării un pod, care s'o lege cu Bulgaria.
8. Bulgaria va oferi mari favoruri comerțului și culturii (?) române.
9. Dacă România va accepta aceste condiții, atunci guvernul bulgar e aplicat să încheie o alianță cu România.

De încheiere dl Danew arată motivele, pentru cari Bulgaria nu poate să renunțe la Silistra. Intre altele se spune, că majoritatea locuitorilor Silistrei este bulgară, că acest oraș este leagănul vechiu(?) al bulgarizmului și a fost totdeauna un puternic sprigin în luptele bulgarilor, că Silistra este sediul metropoliei de Rusciuc etc. Dacă Bulgaria

cul, toate o să și tacă — și câinii o să tacă, și motanii o să tacă, și găștele o să tacă, și bivoli o să tacă...

La rând, nu rămânea lighioană pe care să n'o pomenească. Și zi după zi, ceasornicul întârziind, Pena căpăta mare plăcere de vorbă. Vesel-vesel te uitai cum se ivea din marginea medeanului; întindea bățul, se rezema o clipă-două clobănește, trimetea celor de sub platan un răs întepător, și apoi cu ochii la pământ; bățul înainte, și picioarele după băț — unul ici, altul colo; clătănând și cap și trup și mâini, se apropia, și arătând spre clopotniță :

«Aare să vie, aare să vie...»

Uneori însă, de unde sta, lăsându-și privirea după rândunele, cari săgetau împrejur, se repezea cu amândouă mâinile :

«Unde vi-i ceasornicul? De ce n'ați adus ceasornicul?»

Dar la urma-urmelor ceasornicul sosi. Și cum îl așteptară! Cum eșiră înaintea clopotniței cu urale prelungi de bucurie! Și când începu a suna de colo sus : dang-dang . . . Nălucă timpului, mută mai înainte, acum prinsese glas, trecea grăind asupra satului, și până hăt peste colnici — un graiu, care avea toate mlădierele : aci dulce și lin, aci umbrit și aci adânc și dureros. Grabnic se auzea pentru unii, fugărindu-se oarecum întonările, mai ră-

M. NEUMANN

Fondată 1845.

TAILLEUR. Furnisorul curții imp. regale și cameral.

Vestminte pentru domni, băeți

și fete, gata și la comandă

BRASOV.

ar renunța la Silistra, acest oraș ar servi pe vecie ca măr de ciartă între cele două regate învecinate.

Unele ziare din regat trag în doială autenticitatea acestui protocol. Se susține între altele ca imposibil, ca Bulgaria să cedeze României dreptul de-a-și întări granița, deoarece aceasta e exclusiv dreptul suveran al României, unde Bulgaria n'are nici un cuvânt. A doua chestie o formează podul peste Dunăre, pe care nu România îl dorește ci tocmai Bulgaria.

Scrisorile împărătești.

Abia acum vin unele ziare mondiale și spun rostul misiunii prințului Hohenzoln la Petersburg, sau mai bine zis, publică cuprinsul celor două scrisori împărătești, una a M. Sale către Țar și apoi răspunsul acestuia.

Iată ce informații ne dau câteva ziare de frunte:

Fremdenblatt.

Ziarul ministerului nostru de externe constată cu bucurie, că prințul Hohenzoln a fost primit foarte afabil în Petersburg. Misiunea prințului a fost să închege mai strâns apropierea amicală între cele două case domniloare, ceea ce a și succes deplin. Ziarul recunoaște, că în chestii politice există divergențe între Austro Ungaria și Rusia, dar aceste nu sunt divergențe de interese, ci divergențe din timpurile trecute, cari s-au învechit. Divergențele aceste s'au aplanat prin războiul de acum din Balcani. Noua formațiune de state a sîstat pentru totdeauna frecările dintre Rusia și Austro Ungaria. În rezumat putem zice, că misiunea lui Hohenzoln a succes și scrisoarea M. Sale și-a ajuns scopul.

Pester Lloyd.

P. Lloyd scrie tot în acest sens. Scopul scrisorii M. Sale a fost — zice ziarul — să despărță politica de raportul dintre cele două familii domnitoare. Politica merge pe calea ei; ea adeseori e împreună cu sguideri, dar e fapt, că prietnia celor două case imperiale va promova mult scopul dorit de Europa: stabilirea păcii. Prin războiul Balcanic s'au ivit noi pretenții, a căror satisfacere va avea influință asupra politicii celor două mari puteri interesate. Numai pacea din Balcani și independența națiunilor Balcanice poate să contribuie ca Austro-Ungaria și Rusia să se elibereze de eventuale neînțelegeri.

Temps.

Ziarul din Paris »Temps« e informat, că scrisoarea M. Sale este ținută în ton foarte conciliant și în introducerea voiește să justifice politica externă a monarhiei în lunile din urmă. Se accentuează în deosebi, că monarhia n'au avut nici un scop agresiv contra Rusiei și înconjură ori-ce pornire, care ar fi jignitoare pentru politica externă rusească.

»Temps« zice mai departe, că misiunea lui Hohenzoln numai atunci va avea rezultat, dacă Austro-Ungaria se va grăbi cu demobilizarea. Prin aceasta s'ar delătura ori-ce neînțelegeri. În aceasta culminează răspunsul Țarului. În scrisoarea Țarului roagă pe M. Sa, ca toate chestiunile dubii să se promoveze la conferența ambasadurilor din Londra, iar chestiunile pendente să se reguleze pe calea de tratative directe între Viena și Petersburg.

Din tractul îndolului.

— Apoi! —

Subscriși preoți și mireni ai tractului »Indol« mănâță de dorul fierbinte al înaintării fraților noștri români, ce locuiesc la poala munților apuseni, venim pe calea aceasta înaintea tuturor fraților români de pretutindeni rugându-i cu tot focul inimii noastre să dea ascultare justei și ardentei noastre cereri.

Un ținut exclusiv românesc, dar foarte rămas, e stăpănit și condus întru toate de o mână de străini din lara-de-jos.

lara-de-jos e un mic centru unguresc în o mare de români. De un interval lung de timp a fost singurul fo-

cular și motor la ori-ce mișcare socială, culturală sau de alt soi. De sine se înțelege, că fiind motorul unguresc, de ceva mișcare culturală românească nici că putea fi vorba.

Lipsa unui focal românesc, ca dătător de imbold spre tot ce e bun, nobil și frumos și mai pe sus de toate românesc, se simțea din ce în ce mai mult, ca un »cec« foarte necesar, ba indispensabil pentru trezirea la viață românească al acestui ținut rămas.

Fulgerile dese ale șovinismului maghiar din lara, ce lovesc adânc în drepturile și ființa noastră românească, ne frământă mult și ne pun pe gânduri de soartea fraților noștri din munți.

Școlile noastre sunt luate la goană ne bună. Spre pildă: a) Școala din Surduc ne-a fost închisă necorăspunzând edificiului; dar spre rușinea veacului al XX-lea, acel edificiu școlar (românesc) închis odată ca necorăspunzător a fost exarândat de comuna politică ca școală. Și deși acel edificiu e aproape de ruină, totuși de 7 ani de zile servește ca edificiu corăspunzător pentru școala comună, fără de a jigni cătuși de puțin ochii inspectorilor atât de susceptibili față de școlile profesionale.

b) Trece peste mișelile săvârșite față de școala din Băișoara, care, după o luptă desperată dar energică a bravului popor, peste voia volnicului pretore din lara, s'a redeschis cu ziua de 12 Decemvrie 1912.

c) Școala din lara inferioară edificată după toate prescrierile legii, după o funcționare de-o lună a fost închisă din partea fălmosului pretore, — pe motivul, că ar fi umedă. Motivul adevărat al închiderii însă nu a fost umezeala școlii, ci faptul, că la 40 elevi alungați din Băișoara le-a dat adăpost. Școala până în prezent e tot închisă deși de 6 luni să tot uscă...

»Și alte multe, cari nu le mai scriem în cartea aceasta, căci dacă s'ar scrie toate... etc. Sf. Ev. Ioan.

Sulițele și baionetele jandarmilor au intrat chiar și în sântele noastre biserici, ca nu cumva preoții români adunați în sinod să sguideie din temelie statul maghiar.

Și pentru ce se fac toate aceste?.. Cutezăm a răspunde: pentru că nu este resistință a răvenită!!

Foarte multe drepturi a pierdut neamul românesc singur din motivul, că nu le-a știut apăra cu bărbăție. Insași legea fizice ne spune, că: orice acțiune naște reacțiune. Prin urmare acțiunile vehemente ce să pornesc din lara asupra noastră, trebuiesc contrabalansate prin reacțiuni puternice; căci altcum pe zi ce mergem scăpăm terenul de sub picioare și vor veni vremuri când poate nu se va mai putea reacționa deoarece la timpul său am fost prea lași și ne-am cedat drepturile prea ușor.

Preaveneratul Consistor din Blaj de mult a înțeles rostul acesta din care cauză în decretul de denumire a protopopului tractului »Indol« expres a zis: »sediu protopopesc din Indol să se strămute la »lara«, ca astfel protopopul să i-se dea ocaziune a grupa cât mai des în jurul său pe preoți și învățători, cari aproape în fiecare săptămână merg la lara, ca la cel mai apropiat orașel; și tot odată de-a vechia ca o sentinela pururea trează bunul mers al bisericilor și școlilor noastre, și de a respinge cu tărie atacurile nedrepte îndreptate asupra acestora, ca astfel legea fizice să se verifice și în lara șovinistă.

Timpul a sosit. Sediul protopopesc trebuie strămutat la lara la orice caz. Aceasta o reclamă binele spiritual, cultural și național al poporului românesc de sub poalele munților Apuseni.

Subscriși vedem, că numai prin faptul acesta s'ar ameliora soartea acestui ținut. La una ca aceasta ne împiedecă: Lipsa caselor parohiale în lara de jos. Lipsa aceasta, frați români, ne îndeamnă pe noi subscriși să batem cu putere la orice inimă românească și să cerem sprijinul material al tuturor fraților români pentru edificarea caselor protopopesce, având în vedere soartea unui ținut rămas, ce numai prin strămutarea sediului protopopesc la lara se poate ameliora.

Suntem aproape siguri, că focul dragostii de neam și dorul îmbunătățirii sorții și împrejurărilor fraților din jurul lerei, ce arde în inimile noastre, arde în inima fiecărui român de bine și că glasul nostru va avea rezultatul dorit.

Apelăm deci cu toată căldura la dărnicia tuturor de bine, rugându-i fierbinte să ne ajute cu obolul lor ma-

rinimos, ca astfel cu o zi mai înainte să putem atinge ținta la care râvnim.

Sumele să se trimită la adresa Ioan Bucur, protopop, Indol, u. p. Mikeș, (com. Tordaanyos), cari la timpul său se vor cvita pe cale ziaristică.

Surdac, din ședința sinodului mixt ținută la 7 Noemvrie 1912.

Ioan Bucur, protopop și alți 32 de inteligenți, preoți și mireni.

ȘTIRI.

— 1 Ianuarie 1913

Fiind mâne sârbătoare, numărul proximal ziarului va apărea Luni seara.

Pentru flota națională a României, tot clerul din eparhia Moldovei și Sucevei a renunțat — în urma îndemnulului I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei — la salariul pe o zi. În același scop au renunțat la salariul pe o zi și profesorii liceului »Petru Rareș« din Piatra-Neamț.

Comitetul societății de cultură macedo-română, în ședința sa dela 25 Ian. v. a hotărât să subscrie pentru flota națională suma de 500 lei, iar pe lista încredințată președintelui secției III a Curții de Apel din București s'a scris, în total, suma de 5000 lei.

Noul izvor de gaz metan. Pe hotarul comunei Tușin, din cercul Sărmașului-mare a fost descoperit un nou izvor de gaz metan. O cercetare din oficiu a stabilit că acest izvor ar fi de o mare abundență. În primăvară se vor începe săpăturile din partea ministerului de finanțe.

— Un alt izvor de gaz metan a fost descoperit în comitatul Odorhei, lângă Szejkefűrdő.

Fostul mitropolit-primate al României bolnav. Ni se scrie din București: Fostul Mitropolit-Primate Ghenadie Petrescu se află bolnav de câteva zile în București, la azilul clădit de P. S. Sa Mitropolitul Ghenadie din str. Labirint din Capitală. Inaltul prelat se află suferind de gută, care li pricinuește dureri foarte acute și se află în căutarea a mai multor distinși medici din Capitală. În timpul de față, se știe, că fostul Mitropolit Ghenadie este stareț al mănăstirii Căldărușani, unde a supravegheat foarte de aproape restaurarea acelei mănăstiri.

Nou sistem de dirijabile. Din Berlin se anunță: La Iohannisthal se fac încercări cu un nou sistem de dirijabile, fără propeller. Specialiștii declară că cârmuirea nouilor baloane este cu mult mai sigură decât a celor sistem Zepelin și vor putea înainta tot odată cu o mai mare iuteală. În cursul lunii viitoare se vor face experiențe cu aceste baloane și din partea comandamentului militar. Noul dirijabil are lungimea de 17 m și înaintază cu iuteala de 30 m pe secundă, pe când cele mai perfecționate baloane a le lui Zeppelin aveau o iuteală numai de 20 — 24 m. pe secundă.

Nemții și Polonii. Alaltaeri a avut loc o încăierare între muncitorii nemți și poloni dela minele din Essen. Peste 500 de muncitori, înarmați cu bâte, rude de fier și cu cuțite s'au năpăstuit unul asupra celoralții, născându-se astfel o încăierare atât de sângeroasă, încât vre-o 20 de inși au fost transportați, aproape morți, la spital. Numărul răniților e foarte mare.

În jurul morții exploratorului Scott. Am amintit într'un număr trecut despre trista soartă a expedițiunii căpitanului Scott, care împreună cu însoțitorii săi și a găsit moartea în împărăția de gheață a polului sudic. Vestea morții căpitanului Scott a stărnit cele mai adânci regrete în Anglia, al cărei fiu fusese îndrăznețul explorator. În Camera comunelor de alaltaeri, ministrul președinte Asquit, interpelat fiind asupra sorții familiilor rămase după cei perți împreună cu Scott, a declarat că va lua toate măsurile ca acestea să nu ducă lipsă de nimic. Pentru ajutoarea lor s'a și lansat o listă de subscripție, pe care lordul Rothschild a scris, cel dintâi, suma de 250 funți, editorul ziarului »Daily Telegraph« aceeași sumă, exploratorul Peary 100 dolari, iar proprietarii ziarului »Daily Chronicle« suma de 2 mii funți.

Un cuirasat rus trage asupra Constantinopolului. Din Constantinopol se anunță: Eri dimineață a fost aruncată asupra orașului o ghiulea de pe

cuirasatul rusesc »Rostislav«, care servește ca al doilea staționar. Proiectilul a atins cheul dela Top-Hane, pe care l-a stricat precum și un grilaj de fier. După un svon neconfirmat încă, ar fi doi oameni morți sau răniți. Rușii declară, că acest accident s'a întâmplat în timpul mănuirii unui tun. Toată lumea se miră cum s'a făcut, că pe acest cuirasat se întrebunțau, pentru exerciții, ghiulele încărcate. Comandantul cuirasatului rus s'a grăbit să ceară scuze autorităților maritime otomane, dând asigurări că nu a fost decăt un accident. Acest accident însă a pricinuit în oraș o impresie foarte neplăcută.

Greve. Din New-York se anunță: Peste 96 de procente din cei 30000 fochiști ai căilor ferate orientale au votat pentru grevă. Reprezentanții acestora au adresat delegaților societăților de linii ferate un ultimatum, care a fost respins de către societățile respective.

— Greva muncitorilor dela fabrica de cartușe din Csepel durează încă. Soldații și jandarmii păzesc zi și noapte fabrica și împrejurimile ei. Mulți dintre muncitorii, cari locuiesc în satele învecinate au plecat acasă, de unde nu se vor reîntoarce până nu se va stabili o înțelegere între bărbații de încredere ai greviștilor și între direcțiunea fabricii.

Reuniunea meseriașilor din Sălăște aranjază o producțiune teatrală Sămbătă, la 2/15 Februarie 1913 (întâmpinarea Domnului) în sala festivă a școlii din Sălăște. Program: I. Potpouri din cântece românești, executate cu mandolina II. Moștenire dela răposata, comedie într'un act III. Clevetici, monolog de Vasile Alexandri. IV. Intomal, comedie într'un act, localizată de Zetti Hodoș. După producțiune joc.

Știri mărunte. Din Roma se anunță moartea surorii papei Pius, Roza Sarto.

— Poliția din Roma a arestat eri noapte pe inginerii Ricciardi și Morale, cari din prilejul zidirii palatului de justiție din Roma, au înșelat statul cu suma de 6 milioane lire. S'a ordonat și arestarea lui Silvesteri, care pe acel timp, fiind șeful ministerului de justiție, lucrase în înțelegere cu cei doi ingineri.

Aviz Untura de pește Zoltan este superioară celorlalte Emulsioni de untură de pește. În privința calității și efectului. Copii o iau bucuroși, căci nu are nici un miros neplăcut. Se capătă în farmacia: sticla cu 2 Corone. Singurul producător este farmacistul Zoltan Bela, Budapest, Szabadság-ter.

Pentru locuitorii în orașe, amplor și a muncii spirituale încordate sufer de nemistuire, prafurile Seidlitz ale lui Moll sunt o doftorie de casă indispensabilă, în urma efectului disolvent și regularea funcționării stomacului. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite zilnic prin poștă cu ramburs de farmacistul A. Moll, k. k. liferantul curții din Viena I. Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se caară preparatul A. Moll, provăzută cu marca de contravenție și subscriere. — (3)

Atragem atențiunea cumpărătorilor de mobile asupra anunțului: Székely și Réti, fabrică de mobile.

Din Brașov și Țara-Bârsei.

Logodnă. D-l Nicolae Moldovan, sergent-major și d-na Zinca Mercheșan logodni. — Feldioara, Februarie 1913.

Urania-Kino. Duminică la oarele 4, 6 și 8 un program deosebit de atrăgător: Cairo și împrejurimile. — Sihastrul (dramă). — Brătara (comedie) — Vanătoarea de tigri în India. — Căile sorții. — (dramă). — și alte interesante puncte.

Azi și în fiecare zi concertează în cafeneaua »Drechsler« — urmaș de aici Albert Roth, solist și primas și fratele lui Wilhelm, virtuos în »tărgoc« cu întreaga lor capelă de muzică.

De la »Asociațiune«.

Aviz.

Domnul Vasile Stroescu a binevoit a dona Asociațiunii, spre distribuire, un număr mai mare de exemplare din următoarele cărți:

Dr. Ioan Lupaș, Mitropolitul Andrei Baron de Șaguna, Iuliu Enescu, Cooperativele »sătești«. Dr. Ioan Mateiu, Din carnetul unui dascăl.

Aceste cărți se distribuie gratuit bibliotecilor Asociațiunii și bibliotecilor parohiale și școlare.

Cei-ce doresc să primească cărțile de mai sus sunt invitați să trimită biroului Asociațiunii o cerere, însoțită de 80 bani cheltueli de poștă, cari se pot trimite în mărci poștale.

Biroul Asociațiunii.

5 Sibiu (Nagyszoban) St. Șaguna Nr. 6.

ULTIME ȘTIRI.

Sofia, 14 Febr. De pe un vapor rus ce se afla în drum spre Bosfor, se anunță că au fost văzute mai multe vase turce de transport, încărcate cu numeroase trupe din Asia Mică. Vasele turce au luat direcția spre coastele Bulgariei. Se afirmă, că trupele turce vor debarca pe coastele Bulgariei pentru a surprinde garnizoanele d'acolo.

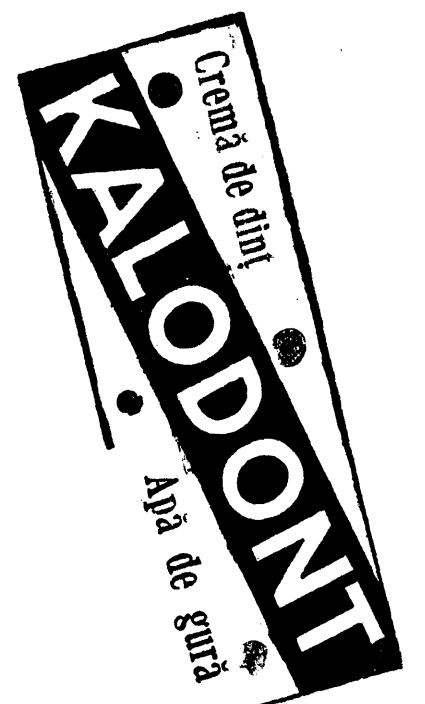
Constantinopol, 14 Febr. Raniții sosiți din peninsula Gallipoli povestesc că situația trupelor bulgare, cu tot concursul crucișetorelor grecești, e foarte critică. Duminică după o luptă sângeroasă de 24 oare, turcii au respins pe bulgari dincolo de râul Kavak.

Sofia, 14 Febr. Delegatul român, prințul Ghica, a declarat delegatului Sarafow, că România nu cedează nimic din pretenziunile ei. Situația e considerată de foarte gravă. În cercurile bine informate de aici se susține, că Puterile au învitat România să fie mai moderată și că guvernul actual al României e în ajun să demisioneze ceea ce ar aduce cu sine creșterea pericolului de război.

București, 14 Feb. Posturile de grăniceri de pe malurile Dunărei anunță mereu treceri de dezertori bulgari pe teritoriul român. Până acuma au trecut în țară peste 1200 de dezertori. Intre acestia se află și un tânăr doctor în drept dela Liege. El a fost rănit în lupta dela Lüle Burgas și după ce a stat câțva timp în spital a reușit să treacă granița pe la Tartacua. Acesta a declarat că starea trupelor bulgare e desperată. Regimul la care sunt supuși soldații de pe câmpul de luptă e foarte aspru. Starea spiretelor în țară e înprotriva războiului și a celorlora cari au hotărât continuarea lui, când foarte bine s'ar fi putut încheia pace în mod favorabil pentru Bulgaria, fără a să mai fie nevoie de noi vărsări de sânge.

Belgrad, 14 Febr. Din sursă bulgară se anunță că trupele bulgare, cari s'au retras la 5 km. dela Ceatalgea vor continua probabil retragerea până la o distanță de 30 km. spre Adrianopol. Cauzele retragerii ar fi de natură tehnică.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branisco & Comp Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Cine are trebuință de mobile și-le poate procura mai bine dela

Fabricele de mobile

Székely și Réti

Brașov, Strada Porții Nr. 60.

Marosvásárhely, Széchenyi-ter Nr. 47.

Se creditează la mușterii capabili pe rate fără urcarea prețului. La vizitadin re provincie punem la dispoziție bogata colecțiune de mostre fără obligament de a cumpăra.

„Banca populară“

casă de economii, societate pe acții
in Arpașul-inferior.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului „Banca Populară“ casă de economii, societate pe acțiuni in Arpașul-inferior, prin aceasta se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în 2 Martie st. n. 1913, la 11 ore a. m. in localul institutului, cu următorul

Program :

1. Deschiderea adunării generale și designarea unui notar și doi verificatori.
 2. Statorirea numărului acționarilor și a acțiilor câte reprezintă.
 3. Prezentarea bilanțului incheiat cu finea anului 1912 și a raportului direcțiunii și a comitetului de supraveghere.
 4. Absolutor direcțiunii și comitetului de supraveghere.
 5. Impărțirea venitului curat conform propunerii direcțiunii.
 6. Alegerea comitetului de supraveghere pe durata de 3 ani.
 7. Alegerea unui membru in direcțiune.
 8. Statorirea marcelor de prezență și a lefelor funcționarilor.
 9. Eventuale propuneri.
- Domnii acționari să-și prezinte acțiunile conform statutelor.

Directiunea.

Az igazgatóság.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1912. — Mەرleg számla 1912 évi december 31-ével.

Active — Vagyon	Cor. fl.	Passive — Teher	Cor. fl.
Cassa in număr — Pénztári készlet	3894 44	Capital de acții — Alapitőke	20000 —
Cambii escontate — Leszámit. váltók	147037 —	Fond de rezervă — Tartalék alap	9499 85
Acțiuni de bancă — Bank részvények	600 —	Interese tranzitoare — Átmeneti kam.	3985 83
Diversi debitori — Adósok	274 40	Depuneri — Betétek	70217 82
Mobilier — Felszerelés	809 10	Diversi creditori — Hitelezők	100 20
10% amortizare — 10% törlesztés a tőlsz.	80 91	Reescont — Visszleszámitolt váltók	43795 —
	728 19	Profit net — Tiszta nyereség	4935 83
	152534 03		152534 03

Contul profit și pierdere în 31 Dec. 1912. — Nyereség és veszteség számla 1912 dec. 31-ével.

Debit — Tartozik	Cor. fl.	Credit — Követel	Cor. fl.
Interese:		Interese de escont — Leszámitolási kamatok	11628 89
la depuneri — Betéti kam. 3830 55		Proviziuni — Jutalékok	3568 01
la reescont — Visszleszám. kam. 3527 20	7357 75		
Contribuțiuni:			
dare dir., arunc etc. — Adó és illetékek	832 31		
10% după int. dep. — Tők. kam. után adó	383 05		
	1215 36		
Spese:			
recv. de scris, încălzit — Költségek	403 05		
Marce de prezență — Jelenléti jegyek	304 —		
Salare — Fizetések	750 —		
Chirie — Házbér	150 —		
	1607 05		
Amortizare:			
10% din mobilier — 10% törlesztés a felszerelésből	80 91		
Profit net — Tiszta nyereség	4935 83		
	15196 90		15196 90

Arpașul-inferior (Alsóárpás), în 31 Decembrie 1912.

Constantin Pop m. p. revizor expert al „Solidarității“. a „Solidaritatea“ szakértő révizóra.

Membrii Direcțiunii: — Igazgatósági Tagok:

George Boeriu m. p. președinte.

Basilu Vasu m. p. membru in direcțiune, cassar.

Vasile Comge Bogdan, m. p.

Aurel Vasu m. p.

George Pop Vasu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere examinând conturile prezente le-am aflat exacte. — Alól-
irott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és helyesnek találta.

George Codrea m. p. președinte George G. N. Vasu m. p. Onisim Bogdanu m. p. Nicolae Toma Boeriu m. p.

Propunerea Direcțiunii

referitoare la împărțirea profitului curat de 4935 Coroa-
ne 83 fileri.

1. Dividendă acționarilor 2% C. 400.—
2. Fondului de rezervă 8% „ 362.80
3. Tantiema direcțiunii, comitetului de supraveghere și funcționarilor 2% „ 90.70
4. Supradividendă acționarilor „ 400.—
5. Remunerație direcțiunii și comitetului de supraveghere „ 220.—
6. Supradotațiunea fondului de rezervă „ 3137.85
7. Remunerație președintelui dir. „ 100.—
8. Ajutor ambelor biserici locale à 50 K. „ 100.—
9. La dispoziția direcțiunii „ 124.48

La olaltă C. 4935 83

Directiunea.

Az igazgatóság indítványa

a 4935 Korona 83 fillér tiszta nyereség nézve.

1. A részvényeseknek oszt. 2% K. 400.—
2. Tartalék alapnak 8% „ 362 80
3. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselőknak jutalék „ 90 70
4. A rész. osztalékon felül „ 400.—
5. Igazgatóság és felügyelő bizottságnak jutalom „ 220.—
6. A tartalék alapnak méghozzáadás „ 3137 85
7. Igazgatósági elnöknek jutalom „ 100.—
8. Segély a két helybeli egyháznak à 50 K. „ 100.—
9. Az igazgatóság rendelkezésére „ 124 48

Összesen K. 4935 83

Az igazgatóság.

„Népbank“

takarékpénztár részvénytársaság
Alsóárpáson.

Meghívó.

A „Népbank“ takarékpénztár részvénytársaság. 1913. évi március hó 2-án d. e. 11 órakor Alsóárpáson saját helyiségében

a IV-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása, egy jegyző és két bizalmi férfi kijelölése.
 2. A részvényesek és az általunk képviselt részvények számának megállapítása.
 3. Az 1912 év végével lejárt mérlegszámlának és az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés felolvasása.
 4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése.
 5. A tiszta nyereség felosztása az igazgatósági indítvány szerint.
 6. A felügyelő bizottsági tagok új 3 évi időre való megválasztása.
 7. Egy igazgatósági tagnak megválasztása.
 8. A jelenléti jegyek és a tisztviselők fizetéseinek megállapítása.
 9. Esetleges indítványok
- A részvényes urak, az alapszabályok értelmében adják be részvényeiket.

Directiunea.

Az igazgatóság.

Convocare.

Onorații membri ai „Reuniunii gr. cat. române de înmormântare din Tohanul vechiu“ prin aceasta se convoacă la a X adunare generală ordinară, care să va ține în 16 Februarie st. n. la orele 2 d. am. în sala cea mare a școalei locale, prelungă următorul ordin de zi:

1. Deschiderea adunării și designarea a 3 verificatori.
2. Raportul direcțiunii pe anul 1912.
3. Supravezuirea scoteleilor Reuniunii pre 1912.
4. Dezbaterea proiectului înaintat pentru modificarea § 7 din statutele Reuniunii.
5. Propuneri. Incheierea adunării.

Tohanul vechiu 10 Februarie a. m. 1913.

Moise Brumboiu Director

Vodă notar

Deschidere de prăvălie.

Subscriul aduc la cunoștința On. public că am deschis în strada Hirșer Nr. 2

Prăvălie cu alimente

Legumi, zarzavaturi fructe sudice, conserve de legumi, de licatose, precum și pește sărat în fiecare zi pește proaspăt, Brânzeturi, unt- cu preț ieftin, servicii solid.

Mă rog de sprijinul on. public George Moșoiu.

Fabricate clasa primă!

Pentru sezonul de toamnă și iarnă recomandăm produsele noastre renumite ca cele mai bune și anume:
Stofe de haine pentru domni
Cheviot și Kamgar.

Stofe de costume pentru dame
unicolor gdesen.

Stofe Double pentru paltoane, Ulster și mantale de dame

Velours și Palmerstons pentru paltoane de earnă și palto

Cheviot și Kamgar negru pentru costume salon, frac și smoking.

Stofe Loden impenetrabile pentru sport și costume de vânător.

Stofe de uniforme pentru locot. și voluntari.

Pleduri pentru voiaj, cergă pentru voiaj, asigur., căl.,

covoare, etc. etc

Fabrici de postav, mărfuri de modă și tricotați.

WILHELM SCHERG & Cie.

Deposît de vânzare!

Fabricate clasa primă!

Zilnic

piept de miel proaspăt

fript la grătar la Restau-

rantul Alten Rathaus. Târ-

gul grăului Nr. 3.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fiecare cutiță este provădată cu marog de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafulor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai erobice la stomac și pântec, în contra cărcelilor și aerului la stomac, constipațiunii oronol, suferinței de float, congestiunii de sânge, haemorrhoidelor și a celorlalte diferite tute fomeneci a luate acest medicament de casă o răsunând dire-
ce oronce mereu de mai multe doozni înodice. — Praful unei cutii originale sigilate Ce-
răne 2— Falsifica țile se vor urmări de oale judecătorești.

Franzbranntwein și sare lui Moll.

Varie-ții aurui dacă fiecare sticlă este provăzute cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cu-
n scută ca un remediu popular cu deosebire soris) prin trar-
mări de recesăli.

Deții unei cutii originale plumbate. — cor. 2

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru culti-
varea ațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Pețul unei buciți cor.
— 40 b Cincot buciți cor. 1.80

Fiecare buciță de săpun, pentru copii este provădată cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Trecklauber
c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează țilnic prin rambursă postală. —

La deposite să se ceară sammit preparatele provăzute în iscătitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposît în Brașov: Carl Schmidt, farmacist.

Restuarant la Sfatul vechiu

(Alten Rathaus.)

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că am luat asupra mea renumitul

Restaurant la Sfatul vechiu.

Târgul grăului Nr. 3.

Conducerea am incredințat'o birtașului harnic Iohann Rômer. La vânzare vine exclusiv berea mea dela Feldioară, vinuri naturale, aromatice de Ardeal.

Carticele de abonament cu 20% rabat. Odaie separată pentru societăți. Bucătărie escelentă, serviciu prompt și prevenitor.

Rugând On public de o cercetare număroasă sem-
rez cu toată stima

Franz Tichy,

proprietar de berărie

Feldioara.

MOBILE MODERNE

Am depuse în Haia de mărfuri a societății industriale din Brașov, precum și în

fabrica mea din Strada Lungă Nr. 151

se află diferite mobile. (1-50.)

I. Hubbes, Tâmplărie pentru zidiri,
mobile și lucrări de artă.

F. Brotea